

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA PROJEKTU SPECIFICKÉHO VÝZKUMU 2016

Název projektu:

Paměť a historické vědomí československých Židů v Izraeli po roce 1948

Řešitelský tým:

Řešitel student - Mgr. Barbora Císařová

Řešitel akademický pracovník - PhDr. Jiří Štěpán, Ph.D.

Popis a splnění cílů řešení:

Cíl projektu -

Výzkumný projekt s názvem Paměť a historické vědomí československých Židů v Izraeli po roce 1948 měl za cíl zmapovat projevy krajské činnosti československých Židů v Izraeli po roce 1948. Z přidělených prostředků SV 2016 byl financován zahraniční badatelský pobyt v Izraeli. Pobyt se primárně uskutečnil na dvou místech v Izraeli - v Tel Avivu a v Jeruzalémě. Během pobytu v Tel Avivu se uskutečnilo několik setkání s pamětníky (město Tel Aviv a okolí bylo vybráno záměrně, neboť je zde do dnešních dnů usazeno větší množství židovských pamětníků z Československa). Na předměstí Tel Avivu se též nachází sídlo krajské instituce s názvem Izraelská společnost přátel České republiky (dříve známa jako Československo-izraelská liga přátelství). Kladně hodnotím především skutečnost, že se podařilo zaznamenat výpovědi pamětníků, kteří se osobně zúčastnili vystěhovalectví, které probíhalo v letech 1948-1949 z Československa do Izraele (skupina dosud žijících pamětníků, kteří se po roce 1948 rozhodli opustit Československo a vystěhovat se do Izraele, se též někdy nazývá jako „osačtyřicátníci“). Rozhovory byly koncipovány a nahrávány v souladu s metodologií orálně historie. Výpovědi byly uskutečněny formou životopisných vyprávění s důrazem na motivaci pro vstup a zapojení se do krajské činnosti (z vybraných rozhovorů jmenuji např. životopisné vyprávění Ruth Bondy, izraelské novinářky a spisovatelky českého původu, jejíž zásluhou bylo do hebrejského jazyka přeloženo celkem 40 českých knih. Dále rozhovor s Petrem Langem, který v roce 1949 odešel do Izraele s československou vojenskou jednotkou. V Izraeli několik let vykonával službu v izraelské armádě. V polovině 70. let 20. století stál u zrodu památníku a muzea s názvem Bejt Therezín, jehož posláním je uchovávat vzpomínky na vězněné v terezínské ghettu během druhé světové války. Získávání rozhovorů považuji vzhledem ke zvolenému

tématu výzkumu za klíčové. Primární funkce rozhovorů není chápána jako možnost „jak odhalit velké dějiny“, nýbrž způsob jak prostřednictvím rozhovorů analogicky identifikovat „sám sebe“, „kým sem“, a „proč jsem dospěl až sem“. Analýzou rozhovorů bude během zpracování výstupu, v ideálním případě, dosaženo rekonstrukce obrazu kolektivní identity českých a slovenských Židů, kteří se po roce 1948 vystěhovali do Izraele a zde se aktivně zapojovali do krajanské činnosti.

Za neméně důležitou součást pobytu považují též bádání v izraelských archivech, které se převážně nacházejí v Jeruzalémě. V této souvislosti je nutné vyzdvihnout především archiv Central Zionist Archives, a to především archivní sbírku nesoucí název Hitchadnut Jocej Czechoslovakia (zkr. J125). Archivní sbírka uchovává, jak název naznačuje, dokumenty vniklé z činnosti významné krajanské instituce Sdružení přistěhovalců z Československa (česká transkripce hebrejského názvu uvádí Hitchadnut Jocej Czechoslovakia). Materiály jsou anglické, německé či hebrejské provenience. V kontextu badatelského záměru hodnotím kladně též obsáhlou sbírku archivního materiálu, který je zaměřen na židovskou komunitu v Československu v období normalizace. Poznatky získané studiem těchto materiálů jsme již prezentovala na pražském kolokviu o židovské komunitě v Čechách a na Moravě 1969–1989 s názvem Labyrintem normalizace. Kolokvium se uskutečnilo dne 15. září 2016 v Ústavu pro studium totalitních režimů, název příspěvku - Počátky normalizace v Československu z pohledu židovské komunity.

Z prostředků přidělených v rámci SV 2016 byla financována též účast na mezinárodní konferenci The Second International Oral History Conference s podtitulem Oral Narratives and the Politics of History Making. Mezinárodní odborná akce se uskutečnila ve dnech 6. až 8. prosince 2016 v Jeruzalémě. Hostitelské role se ujala Hebrejská univerzita v Jeruzalémě, v jejíž prostorách se setkání také uskutečnilo. Konference jsem se aktivně účastnila s příspěvkem s názvem The Specifics of the Czechoslovakian-Jewish Emigration to Israel after the Year 1948. Příspěvek byl zařazen do hlavního programu jednání a je součástí tištěného konferenčního sborníku abstrakt.

Výsledky publikační činnosti v OBD/RIV:

Stav výstupu: Otištěný, více viz níže

Barbora CÍSAŘOVÁ, *Československé židovské vystěhovalectví do Izraele* in Sborník z VI. Mezinárodní vědecké konference studentů doktorských studijních programů v oblasti společenských věd Olomouc, 26. dubna 2017, Nakladatelství EPOCH: Praha 2017, s. 17-28, ISBN 978-80-7557-091-8.

Barbora CÍSAŘOVÁ, *Československo-izraelské kulturní vztahy v době nepřátelství, 1949–1967* in České, slovenské a československé dějiny 20. století XI, GAUDEAMUS: Hradec Králové 2017, s. 103–1013, ISBN: 978-80-7435-672-8.

Konferenční výstupy –

Labyrinthem normalizace, Ústav pro studium totalitních režimů, 15. září 2016

Název příspěvku - *Počátky normalizace v Československu z pohledu židovské komunity.*

The Second International Oral History Conference, Oral Narratives and the Politics of History Making, The Hebrew University of Jerusalem, 6-8. prosince 2016

Název příspěvku - *The Specifics of the Czechoslovakian-Jewish Emigration to Israel after the Year 1948.*

VI. Mezinárodní vědecká konference studentů doktorských studijních programů v oblasti společenských věd, Olomouc, 26. dubna 2017.

Název příspěvku - *Československé židovské vystěhovalectví do Izraele*

Celkem přidělené prostředky:

Přidělená částka z dotace SV: 56 844,00 Kč.

Přidělená částka z prostředků Stipendijního fondu ve výši 26 865,00 Kč.

Pro účel cesty byly poskytnuté finanční prostředky vyčerpány.

Vyúčtování dotace – popis hospodaření s prostředky (přiložte výsledovku EIS Magion):

Univerzita Hradec Králové				Dne: 15.12.2016 15:22:46		Strana 1	
Výsledovka po účtech s pohyby							
Pohyby za období 2016 / 01 - 12							
Pracoviště:	****	Všechny vybrané analytiky					
Činnost:	****	Všechny vybrané analytiky					
Fullcost:	*****	Všechny vybrané analytiky					
Zakázka:	2103	SV Pamět a histor.vědomí čsl.Židů					
Podzakázka:	***	Všechny podzakázky					
Účet	Název účtu		Má dáti	Dal		Zůstatek k 2016 / 12	
501 003	Spotřeba materiálu kancelářské DU						
	Počáteční stav		0,00				
	ZAV/0311/00460/16	24.11.2016	134,00	0,00	kancelářské potřeby		
501 003	Spotřeba materiálu kancelářské DU		134,00	0,00			134,00
501 008	Spotřeba materiálu DHIM DU						
	Počáteční stav		0,00				
	MAJ/0307/00004/16	13.06.2016	1 012,00	0,00	000014678 DIKTAFON OLYMPUS N-765		
	ZAV/0311/00151/16	16.05.2016	363,00	0,00	flash disk		
501 008	Spotřeba materiálu DHIM DU		1 375,00	0,00			1 375,00
501	Spotřeba materiálu		1 509,00	0,00			1 509,00
521 001	Mzdové náklady DU						
	Počáteční stav		0,00				
	MZD/0301/00010/16	31.10.2016	1 000,00	0,00	Mzdy 2016/10		
521 001	Mzdové náklady DU		1 000,00	0,00			1 000,00
521	Mzdové náklady		1 000,00	0,00			1 000,00
524 001	Zákonné zdravotní pojištění DU						
	Počáteční stav		0,00				
	MZD/0301/00010/16	31.10.2016	90,02	0,00	Mzdy 2016/10		
524 001	Zákonné zdravotní pojištění DU		90,02	0,00			90,02
524 002	Zákonné sociální pojištění DU						
	Počáteční stav		0,00				
	MZD/0301/00010/16	31.10.2016	250,00	0,00	Mzdy 2016/10		
524 002	Zákonné sociální pojištění DU		250,00	0,00			250,00
524	Zákonné sociální pojištění		340,02	0,00			340,02
549 006	Jiné ostatní náklady mimoř.stip. DU						
	Počáteční stav		0,00				
	BAN/0802/24115/16	15.11.2016	5 000,00	0,00	1 Císařová Barbora		
	ZAV/0342/00020/16	08.06.2016	49 000,00	0,00	mim. stip. Císařová		
549 006	Jiné ostatní náklady mimoř.stip. DU		54 000,00	0,00			54 000,00
549	Jiné ostatní náklady		54 000,00	0,00			54 000,00
	Náklady celkem		56 849,02	0,00			56 849,02
691 006	Provoz.dotace věda MŠMTspecifický výzkum						
	Počáteční stav			0,00			
	MAN/0910/00009/16	06.03.2016	0,00	56 844,00	Specifický výzkum na VŠ 2016		
691 006	Provoz.dotace věda MŠMTspecifický výzkum		0,00	56 844,00			56 844,00
691	Přijaté přís. mezi zúčt.mezi org.slož.		0,00	56 844,00			56 844,00
	Výnosy celkem		0,00	56 844,00			56 844,00
	Hospodářský výsledek k 2016 / 12:						-5,02
	Náklady za vybrané:		56 849,02				56 849,02
	Výnosy za vybrané:			56 844,00			56 844,00
	Hospodářský výsledek za vybrané k 2016 / 12:						-5,02
	Výběrová kritéria (omezení sestavy se řídí právy uživatele reznizu1 (uvedena v závorce))						
	Pracoviště:	(03**)					
	Činnost:	(**)					
	Fullcost:						
	Zakázka:	2103 (*)					
	Podzakázka:						

V Praze dne 7. ledna 2018

Jméno a podpis řešitele